

Sygn. akt **IC 531/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Szatkowska

Protokolant: Anna Bogacz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 października 2014r.

sprawy z powództwa U. K., G. S. i E. D.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G.

o stwierdzenie nieważności uchwał

1. stwierdza nieważność uchwały walnego zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. nr (...) z dnia 6 listopada 2013r. w całości,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.

IC 531/14

UZASADNIENIE

U. K., G. S. i E. D. wniosły o stwierdzenie, że uchwały walnego zgromadzenia (...) Spółdzielni (...) z siedzibą w G. nr (...), (...) i (...) z dnia 16 listopada 2013r. są nieważne jako sprzeczne z ustawą.

W odpowiedzi na pozew (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa uznała powództwo, przyznając, iż uchwały zostały podjęte wbrew przepisom ustawy z dnia 16 września 1982r. – Prawo spółdzielcze, ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych oraz wbrew postanowieniem statutu. W piśmie procesowym z dnia 10 lipca 2014r. oświadczyła, iż nie przychyła się do stanowiska swojego pełnomocnika, przedstawionego w odpowiedzi na pozew i nie uznaje powództwa. Na rozprawie w dniu 31 lipca 2014r. pełnomocnik pozwanej spółdzielni wskazał, iż powódki nie dochowały terminu z art. 42 §6 ustawy Prawo spółdzielcze, ponadto, podniósł, iż dwie uchwały, tj. (...) i (...) zostały zgłoszone do porządku obrad w dniu 12 października 2013r., a głosowane były w dniu 6 listopada 2013r., wobec czego zachowany został wymóg zgłoszenia ich do porządku obrad przed odbyciem zgromadzenia. Oświadczył, iż stanowisko spółdzielni, wskazane w odpowiedzi na pozew było przedwczesne i pochopne.

Sąd ustalił, co następuje:

U. K., G. S. i E. D. są członkami (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. (v. okoliczność niesporna).

Zarząd pozwanej spółdzielni zwołał na dzień 12 października 2013r. walne zgromadzenie; poinformował członków spółdzielni o czasie, miejscu i porządku obrad oraz o miejscu wyłożenia sprawozdań i projektów uchwał, które będą przedmiotem obrad (v. okoliczność niesporna).

W dniu 12 października 2013r. członek spółdzielni, W. F. złożył walnemu zgromadzeniu wniosek o wykonanie instalacji ciepłej wody w budynkach dotychczas nie posiadających instalacji, tj. w budynkach przy ul. (...) (v. k. 12 wniosek W. F.). W tym samym dniu inny członek spółdzielni, S. M. złożył do walnego zgromadzenia wniosek o zobowiązanie rady nadzorczej do uchylecia swoich uchwał nr (...) z dnia 22 lipca 2013r., nr (...) z dnia 22 lipca 2013r. i nr (...) z dnia 26 sierpnia 2013r. (v. k. 14 wniosek S. M.).

Walne zgromadzenie odbyło się w zaplanowanym terminie, jednak obrady przerwano bez wyczerpania porządku obrad z uwagi na upływ czasu, na jaki wynajęto salę obrad, uchwalono termin kontynuacji obrad na dzień 6 listopada 2013r. W tym dniu walne zgromadzenie przyjęło „uaktualniony” porządek obrad, zawierający m.in. uchwalenie wniosków zgłoszonych w trakcie przebiegu obrad (v. k. 27-42 protokół obrad z dnia 12 października 2013r.)

W dniu 6 listopada członek spółdzielni, H. S. złożył walnemu zgromadzeniu wniosek o zobowiązanie rady nadzorczej do powołania komisji doraźnej w celu zbadania przyczyn nadmiernego zużycia ciepła na osiedlu (...) i na innych nieruchomościach spółdzielni oraz do zlecenia przeprowadzenia kontroli w przedmiocie odpowiedzialności za brak reakcji zarządu na nadmierne zużycie ciepła (v. k. 7-8 wniosek H. S.).

W dniu 6 listopada 2013r. walne zgromadzenie dokończyło obrady; do porządku obrad wprowadzono m.in. uchwalenie wniosków zgłoszonych w trakcie przebiegu obrad. W tym dniu podjęło m.in. uchwały o nr (...), (...)i (...) (v. k. 20-25 protokół z kontynuacji obrad).

Uchwałą nr (...) zobowiązano radę nadzorczą spółdzielni do powołania komisji doraźnej w celu zbadania przyczyn nadmiernego zużycia ciepła na osiedlu (...) oraz na pozostałych osiedlach, które generują wysokie zużycie energii cieplnej oraz do zlecenia przeprowadzenia kontroli w przedmiocie odpowiedzialności zarządu za brak reakcji na nadmierne zużycie energii cieplnej w zasobach spółdzielni (v. k. 16 uchwała nr (...)). Uchwałą nr (...) walne zgromadzenie zobowiązało zarząd spółdzielni do wykonania instalacji ciepłej wody w budynkach przy ul. (...) (v. k. 17 uchwała nr (...)). Natomiast w uchwale nr (...) walne zgromadzenie zobowiązało radę nadzorczą do uchylecia podjętych przez siebie uchwał:

- nr (...) z dnia 22 lipca 2013r. w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej stawki opłat za użytkowanie lokali mieszkalnych w G.,

- nr (...) z dnia 22 lipca 2013r. w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej stawki opłat za użytkowanie lokali mieszkalnych w G.,

- nr (...) z dnia 26 sierpnia 2013r. w sprawie zatwierdzenia korekty „Planu finansowo-gospodarczego spółdzielni na 2013r.” (v. k. 18 uchwała nr (...), k. 105- 107 uchwały rady nadzorczej nr (...), (...)i (...)). Uchwały nr (...)i (...) dotyczyły podwyższenia składki członków spółdzielni na fundusz remontowy z uwagi na wykonywanie docieplenia budynków (v. okoliczność niesporna).

W dniu 28 sierpnia 2014r. rada nadzorcza pozwanej spółdzielni podjęła uchwałę nr (...)i uchwałę nr (...), mocą których zmieniła z dniem 1 grudnia 2014r. stawkę opłat za użytkowanie lokali mieszkalnych w G.i G.i stwierdziła utratę mocy swoich uchwał nr (...)i nr (...) z dnia 22 lipca 2013r. (v. k. 118-125 uchwały rady nadzorczej nr (...)i (...)).

Powyższy stan faktyczny ustalony w oparciu o dokumenty w postaci: uchwały nr (...) (k. 16), uchwały nr (...) (k. 17), uchwały nr (...) (k. 18), uchwał rady nadzorczej nr (...), (...)i (...) (k. 105-107), uchwał rady nadzorczej nr (...)i nr (...) (k. 118-125), wniosku W. F. (k. 12), wniosku S. M. (k. 14), protokołu obrad z dnia 12 października 2013r. (k. 27-42), wniosku H. S. (k. 7-8), protokołu z kontynuacji obrad (k. 20-25), jest bezsporny.

Sąd zważył, co następuje:

Art. 42 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982r. – Prawo spółdzielcze przewiduje, iż uchwała walnego zgromadzenia spółdzielni sprzeczna a z ustawą jest nieważna. Przepisy zaś art. 8³ § 6 i 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o

spółdzielniach mieszkaniowych oraz art. 41 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze przewidują, że o porządku obrad walnego zgromadzenia zawiadamia się wszystkich członków na piśmie co najmniej 21 dni przed terminem posiedzenia lub jego pierwszej części, walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członków w terminach i w sposób określony jak wyżej.

Z treści powyższych przepisów wynika, że walne zgromadzenie może obradować i podejmować uchwały tylko w tych sprawach, które zostały objęte porządkiem obrad, przedstawionym członkom spółdzielni do zapoznania w określonym czasie przed terminem zgromadzenia. Zatem w trakcie zebrania porządek obrad nie może być uzupełniony. Jeśli w trakcie zebrania rozszerzono porządek obrad i podjęto uchwały w sprawach, o które porządek obrad został uzupełniony dopiero na terminie zebrania, to działania te stanowią naruszenie bezwzględnie obowiązujących przepisów art. 8³ § 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych oraz art. 41 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze (v. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 września 2012r., A Ca 784/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 października 2013r., A Ca 523/13).

Niesporna jest w niniejszej sprawie okoliczność, iż członkowie spółdzielni nie zostali przed terminem zebrania walnego zgromadzenia w dniu 12 października 2013r. powiadomieni o porządku obrad w zakresie powołania komisji doraźnej w celu zbadania przyczyn nadmiernego zużycia ciepła, a także zobowiązania zarządu do wykonania instalacji ciepłej wody w określonych budynkach i zobowiązania rady nadzorczej do uchylecia własnych uchwał nr (...),(...), (...). Za nieuprawniony uznano pogląd pozwanego, iż sprawy objęte uchwałą nr (...)i (...), zostały zgłoszone do porządku obrad prawidłowo. Porządek obrad rozszerzono bowiem w dniu 12 października 2013r., czyli w dniu rozpoczęcia zebrania; członkowie nie mieli zatem możliwości wcześniejszego zapoznania się z treścią zgłoszonych wniosków. Obrady w dniu 6 listopada 2013r. były jedynie kontynuacją obrad rozpoczętych 12 października 2013r., nie były nowym zebraniem walnego zgromadzenia.

Walne zgromadzenie nie miało więc uprawnienia do podjęcia zaskarżonych uchwał, stąd uznać należy, że uchwały te są sprzeczne z wyżej cytowanymi przepisami i jako takie nieważne z mocy art. 58 §1 kc jako zmierzające do obejścia prawa.

Niezasadne jest stanowisko pozwanego, iż powódki związane były w okolicznościach rozpoznawanej sprawy terminem określonym w art. 42§ 6 Prawa Spółdzielczego; przepis ten bowiem dotyczy powództw o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia, nie zaś powództw o stwierdzenie jego nieważności, które nie są ograniczone żadnym terminem do wytoczenia.

Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał walnego zgromadzenia spółdzielni jest powództwem opartym o art. 189 kpc, stąd też podstawową przesłanką, którą sąd jest zobowiązany wziąć pod uwagę z urzędu, jest kwestia interesu prawnego, rozumianego jako potrzeba ochrony praw podmiotowych. Powód w tego rodzaju procesie winien wykazać, że pozwany stwarza, chociażby potencjalnie, zagrożenie dla jego prawnie chronionych interesów.

W ocenie sądu powódki nie wykazały istnienia interesu prawnego w zakresie zaskarżenia uchwał nr (...)i nr (...). Jak same podały, powołanie komisji do zbadania nadmiernego zużycia energii cieplnej w niektórych budynkach spółdzielni ma sens, jest działaniem celowym, zaś wykonanie instalacji ciepłej wody w budynkach przy ul. (...)nie ma dla nich znaczenia, gdyż nie dotyczy budynków przez nie zamieszkałych i nie będą one z tytułu montażu instalacji ponosić kosztów. Z wypowiedzi powódek wynika, iż wyłączną przyczyną, dla której wniosły o stwierdzenie nieważności tych dwu uchwał, jest niezgodny z prawem tryb ich uchwalenia. Ta zaś przesłanka, chociaż konieczna dla uwzględnienia powództwa, nie jest wystarczająca, skoro po stronie skarżących nie istnieje interes prawny, któremu służyłoby stwierdzenie nieważności uchwał. Z tych względów powództwo odnośnie powyższych uchwał oddalono.

Natomiast co do uchwały nr (...)uznać należało, że wnoszące powództwo mają interes prawny w jej zaskarżeniu.

Należy podkreślić, że spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą (art. 1 ustawy Prawo spółdzielcze), zaś majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków (art. 3 ustawy Prawo spółdzielcze). Stąd wynika, że każdy członek spółdzielni jest

zainteresowany tym, by spółdzielnia tak prowadziła działalność, by bezpodstawnie nie uszczuplać majątku, a członek spółdzielni powinien zatem mieć wpływ na sposób gospodarowania przez spółdzielnię tym majątkiem i możliwość sprzeciwu wobec nieracjonalnych – w jego ocenie- działań spółdzielni.

Uchwała nr (...) zobowiązuje radę nadzorczą spółdzielni do uchylenia swoich uchwał, którymi podwyższono członkom spółdzielni składkę na fundusz remontowy z uwagi na ponoszenie przez spółdzielnię kosztów docieplenia budynków. Pozwana nie wyjaśniła, w jakim celu nakazała uchylić uchwały. W ocenie sądu- powrót do mniejszych składek na fundusz remontowy oznacza niebezpieczeństwo, że spółdzielnia nie będzie dysponować wystarczającymi środkami na pokrycie wydatków związanych z już przeprowadzonym dociepleniem budynków lub na pokrycie kosztów modernizacji tych budynków, które nie zostały jeszcze docieplone. W pierwszym przypadku oznacza to, że spółdzielnia będzie zmuszona poszukiwać innych źródeł sfinansowania tych wydatków, np. w postaci zaciągnięcia kredytu, który obciążał będzie jej członków, zaś w drugim, że zdecyduje się nie docieplać pozostałych budynków, co może prowadzić do ich niszczenia, a z pewnością nie zmniejszy stopnia zużycia energii cieplnej. I w jednym, i w drugim przypadku działania takie są niecelowe, niegospodarne i sprzeczne z interesami członków spółdzielni, skoro spółdzielnia winna postępować w interesie swoich członków i dbać o ich majątek.

Z tych wszystkich względów uchylono przedmiotową uchwałę jako sprzeczną z ustawą. Uchwała podlegała uchyleniu w całości, bowiem wysokość składek na fundusz remontowy, może wpłynąć na wielkości wydatków i przychodów spółdzielni, ujętych w planie finansowo-gospodarczym.

O kosztach procesu rozstrzygnięto z mocy art. 100 kpc, obciążając nimi obie strony, skoro żądania powódek zostały w części uwzględnione, a w części oddalone.